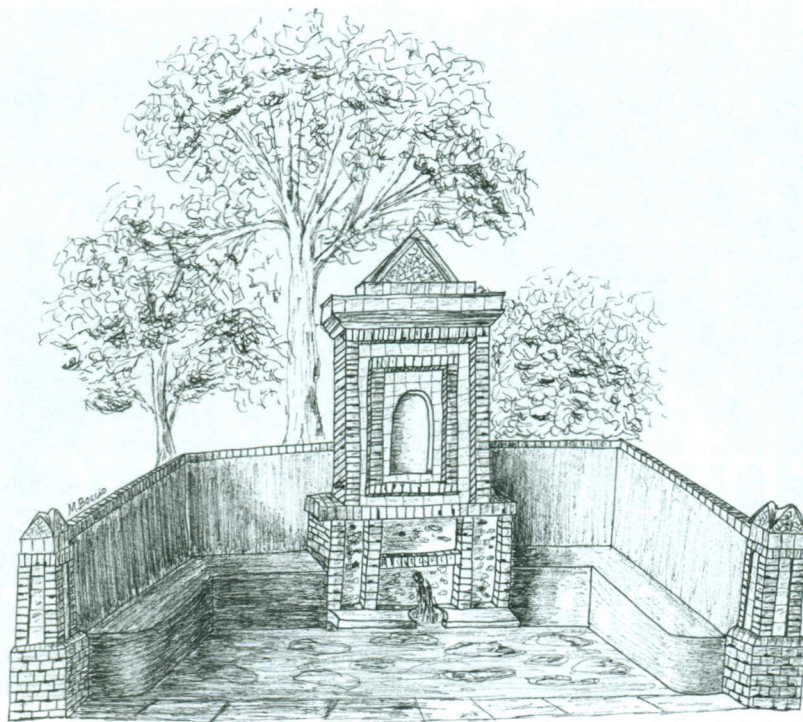

La font de Sant Josep o dels Enamorats, un patrimoni cultural del paisatge del Riu Sec

Josep M. Panareda

Font de Sant Josep o dels Enamorats. Dibuix de Maravillas Boccio

Passejar pel Baix Montseny sempre és un goig. Sempre trobes racons propers per badar, contemplar i admirar el paisatge que en sort ens ha tocar viure. I quina sort!

Ben sovint trobo gent que es queixa, i no els trec pas la raó, que cada vegada hi ha més espai construït i que això comporta la disminució de boscos, pastures i conreus. És a dir, allò que de manera genèrica en diem un paisatge rural.

I amb aquest pensament m'he passejat força pel Riu Sec. Ho faig sovint perquè és un lloc que m'agrada i em fa gaudir dels records d'infantesa. Com hi ha canviat el paisatge! Encara hi resten molts racons i indrets amb un paisatge amb plantes i animals d'un valor natural notable.

Però l'altre dia em vaig parar davant de la Font del Enamorats. Les darreres vegades que hi havia passat em quedava parat, esparverat del que estava veient. Com és possible que uns pels altres haguéssim transformat la mateixa font en el que els meus ulls estaven veient. Sempre pensava que ho havia d'escriure, donar-ho a conèixer i fer que algú tingués la valentia de fer quelcom.

La Font del Enamorats és una de les fonts de l'entorn de Sant Celoni, tot i que pertany al municipi de Santa Maria de Palautordera. És just a la plana ara totalment urbanitzada del Temple. La font resta una mica arrecerada de la urbanització, però es triga un sol minut des del carrer. Era una de les fonts de les d'abans, se'n tenia cura, s'hi va construir un

entorn romàntic i es va dedicar a Sant Josep.

Era voltada de boscos i camps. El davant era ben bé una plaça i es va enjardinar amb arbres, bancs i taules. Era i és la font de Sant Josep, però és més coneguda amb el nom de la font del Enamorats. Aquest canvi de nom suposo que deu ser ben justificat. La gent hi anava a berenar i a jugar, petits i grans, en parella, en família i en grups d'amics i veïns. El lloc ho permetia i no era pas gaire lluny del poble. Els de can Carreres la tenien ben a prop.

Ara només hi van alguns badocs i hi passen els qui passen cada dia una mica. Abans s'hi anava a descansar, ara a estirar les cames i els més jovenets a córrer. Ara, ja fa temps, es van tallar i treure les bardisses, i l'espai va quedar lliure de nou. Alguns arbres, ja ben grossos, són testimoni del que fou aquest indret. I la font, la font, quina font, es deuen preguntar molts dels qui s'hi acosten. La font està ben testimoniada per la bella construcció, que alguns potser la consideren carinçona o d'un altre temps. Sí, és d'un altre temps, però amb encant, un encant ara agre-dolç per la trencadissa que s'hi ha fet i per les pintades fetes amb els gustos actuals.

En el meu primer escrit a Bagant (número 5) escrivia sobre la font de la Llagosta, situada una mica més amunt del Riu Sec, en el seu marge dret. Explicava el perquè i com funcionava la font. La dels Enamorats, situada en el marge esquerre del Riu Sec, té el mateix origen i funcionament. La de la Llagosta no

tingué la mateixa sort, només era una petita paret de rajola i pedres i un broc per on sorgia l'aigua; i ara és sota una bardissa.

En canvi, la font de Sant Josep, ara dels Enamorats, cal dir-ho tot, està més ben situada, ja que té una bona esplanada al davant, i té el curs del torrent a l'altre cantó, una mica lluny. Això permeté que la font de Sant Josep és posés, diguem-ho, més maca i s'hi pogués berenar i jugar.

No gaire lluny hi ha una font semblant, amb una esplanada molt més petita, però ben endreçada, amb una taula de pedra al mig i uns bancs d'obra al costat. També està dedicada a un sant, a Sant Francesc de Pàdua. Es troba a la pujada que hi ha entre can Tresserres i can Carreres. Per baixar de la font a can Tresserres hi havia un corriol, però per pujar cap a can Carreres hi havia un camí ample, amb el terra fermat amb pedres petites i amb un petit reguerol de drenatge al costat, tot plegat per evitar que l'aigua de les pluges el fessin malbé. La font de Sant Francesc i la construcció ornamental es conserva en força bon estat, malgrat que en el seu entorn la vegetació espontània fa de les seves. Recordo molt bé quan de petits anàvem darrere de la font a buscar les fulles dels primers brots d'unes moreres per a alimentar els cucs de seda. Les moreres encara hi són.

He parlat d'aquestes fonts del Riu Sec perquè aquests dies hi ha hagut una bona moguda de veïns que han fet centenars d'al·legacions a l'Ajuntament de Santa Maria de Palautordera al nou Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM), en el qual es planteja obrir una nova carretera i construir nous equipaments esportius en l'entorn immediat de la ribera del Riu Sec. I si es duen a terme aquestes actuacions la seva degradació progressiva està garantida, i en molts pocs anys la totalitat del paisatge del Riu Sec desapareixerà.

Les fonts són part de la història i del paisatge del Riu Sec, i alhora ens expliquen com funciona el torrent i com circula l'aigua sota terra. Les fonts són un patrimoni cultural i un espai lúdic i d'esplai pels habitants de l'entorn, que no són pas pocs. Potser no s'hi va a berenar amb cistell com abans, però ara es necessiten més que mai uns indrets on passejar, respirar i veure un espai amb arbres i aigua. Potser els polítics i els tècnics de l'ajuntament no ho saben. Només ho sabem els que hi vivim a la vora i la nostra salut se'n recent positivament quan veiem o som dins el paisatge del Riu Sec. Quanta gent se'n beneficia i en gaudeix cada dia. En són centenars. Esperem que sigui per molts anys, pels nostres fills i pels fills dels nostres fills.